

Sayı : 18090
Tarih : 20.05.2026

45110

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

4 Ocak 1994 tarihinde Viranşehir'de gözaltına alınan Fethi YILDIRIM da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Urfa ili Viranşehir ilçesinde yaşayan Fethi Yıldırım, dört kardeşin üçüncüsüdür. Viranşehir Lisesi'nden mezun olduktan sonra, 1978-1979 yıllarında ilçe merkezinde meydana gelen bir cinayet nedeniyle tutuklanarak Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne konulmuştur. Yargılama sürecinde, Devrimci Doğu Kültür Dernekleri (DDKD) üyesi olmak ve söz konusu cinayetin faili olmakla suçlanmış, bu kapsamda hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Cezaevinde dört yıl kaldıktan sonra tahliye edildiği gün, zorunlu askerlik hizmetini yapmak üzere Ağrı ili Patnos ilçesine sevk edilmiştir. Burada acemi birliğini tamamladıktan sonra Bolu Askerî Jandarma Tugayı'nda askerlik hizmetini tamamlamış ve ardından Viranşehir'e dönmüştür. Bir süre yalnızca çiftçilikle uğraşan Yıldırım, daha sonra kurulan Demokrasi Partisi'nin (DEP) yönetim kuruluna girerek aktif siyasi faaliyet yürütmeye başlamıştır. 1993 yılı Ekim ayı başlarında, DEP yönetiminde yer alan Mehmet Çakı gözaltına alınmıştır. Çakı, gözaltı sürecinin ardından Yıldırım ailesinin evine gelerek, gözaltında tutulduğu süre boyunca kendisine Fethi Yıldırım hakkında sorular yöneltildiğini söylemiştir. Bu sırada Fethi Yıldırım İstanbul'da bulunmaktadır. Bu gelişmeler üzerine ağabeyi Süleyman Yıldırım, kardeşi Fethi Yıldırım'ı telefonla arayarak yaşananları kendisine aktarmış; bunun üzerine Fethi Yıldırım ertesi gün Viranşehir'e dönmüştür. Yıldırım, 4 Ocak 1994 akşamı, Almanya'da ikamet eden arkadaşı Abdo Mutlu'nun Viranşehir'e geldiğini, DEP Yönetim Kurulu üyesi olan Ali Kuran ve Naci Kapancılar ile birlikte Mutlu'nun evine gideceklerini ailesine söylemiştir. Saat 17.30 sıralarında evden ayrılarak Abdo Mutlu'nun evine gitmişlerdir. Burada bir süre bulunduktan sonra, Viranşehir İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı ekipler tarafından eve baskın düzenlenmiştir. Baskın sırasında ev sahibi Abdo Mutlu ile birlikte Ali Kuran, Naci Kapancılar ve Fethi Yıldırım gözaltına alınmıştır. Aynı gün saat 23.00 sıralarında serbest bırakılan Ali Kuran, Süleyman Yıldırım'ı telefonla arayarak gözaltına alındıklarını, ancak Fethi Yıldırım dışında kendilerinin serbest bırakıldığını bildirmiştir. Olayın ayrıntılarını öğrenmek amacıyla Süleyman Yıldırım, ertesi gün Ali Kuran ve Naci Kapancılar ile görüşmüştür. Kuran ve Kapancılar, yaşananları şu şekilde aktarmışlardır: "Evde oturduğumuz sırada İlçe Emniyeti'nden, aralarında Selçuk Uygur, Osman Harman, Alptekin Kartal ve Uğur Avşar isimli polislerin de bulunduğu kalabalık bir grup geldi. Bizi bir araya toplayarak hangimizin Fethi Yıldırım olduğunu sordular. Fethi'nin kim olduğunu öğrendikten sonra dördümüzün de gözlerini bağlayarak götürdüler. Yaklaşık iki saat sonra gözlerimizi açarak önümüze konulan bir tutanağı imzalamamızı istediler. Bu sırada

Fethi'nin yanımızda olmadığını fark ettik. Tutanağı imzaladıktan sonra bizi serbest bıraktılar.” Fethi Yıldırım'ın ailesi, olayın ardından yetkili tüm mercilere başvuruda bulunmuş; ancak herhangi bir yanıt alamamıştır. Bunun üzerine, 26 Ocak 1994 tarihinde adı geçen polisler hakkında Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuştur. Suç duyurusuna 14 Eylül 1994 tarihinde verilen yanıtta, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 15/3 maddesi uyarınca görevsizlik kararı verildiği ve dosyanın İlçe İdare Kurulu'na gönderildiği belirtilmiştir. İlçe İdare Kurulu'nun konuya ilişkin verdiği kararı öğrenmek amacıyla Yıldırım ailesi tarafından 15 Eylül 1994 tarihinde başvuruda bulunulmuş; ancak başvuru kabul edilmediği gibi herhangi bir yanıt da verilmemiştir. Fethi Yıldırım'dan bu tarihten sonra bir daha haber alınamamıştır.”

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?